

Padėk Sulaikyti Tarptautinį Banditizmą, Unijistų Seimas Reikalauja iš Kingo Valdžios

„UŽDRAUSK IŠVEŽIMĄ KA-
RISKOS MEDŽIAGOS AG-
RESORIAMS“

„Pradėk Vesti Prekybą Su Ispanija ir Kinija“

NIAGARA FALLS, Ont. — Šaukdami „sudraust agresorius“, 54-tos Trades and Labor Kongreso Konvencijos delegatai pasidavė teikti visokią paramą demokratiniams valdžioms jų pastangose sulaikyti fašistinius užpuolikus ir apginti Ispanijos ir Kinijos žmones.

Laikė diskusijų delegatai griežtai reikalavo iš Kingo valdžios tuojaus pradėti prekybą su draugingomis demokratiniams šalims, tai yra Ispanija ir Kinija, o tuo pačiu metu uždrausti embargo ant karinės medžiagos ir ginklų išvežimo agresoriams, kad sulaikyti tarptautinį banditizmą.

Konvencijos delegatai veik vienišiai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią boikotuoti Japonijos, Italijos ir Vokietijos prekes.

„Mes turime prašyti valdžią, kad ji padėtų Ispanijos žmonėms atremti užpuolikus“, pareiškė Alfred Mathieu, delegatas iš Montrealo.

„Mes turime pasakyti mūsų žmonėms, kad agresoriai stovi prieš mūsų. Jie pasiekia jas nelegaliais, o paskui moka mažiasias algas.“

„Fašizmas veikia ne tik Europoje“, pareiškė Sam Shearer, delegatas iš Vancouverio. „Jis plinta ir Kanadoje. Mes turime imtis griežtų žygių prieš karą ruošėjus.“

J. A. Sullivan, delegatas iš Montrealo, reikalavo, kad unijistai atsikvėptų krauti karinę medžiagą į laivus, jei ji gabenama agresoriams.

„Lai ši rezoliucija eina iki galo ir pasako jūrininkams, kad visas unijinis judėjimas bus su jais, jei jie padės įrankius, kuomet jie bus paprašyti gauti karinę medžiagą agresoriams“, pareiškė jis sukuryje didelių apdovanojimų.

Makpapieniai, kurie Ispanijos kausi su tarptautiniu fašizmu, susilaukė didelių apdovanojimų, kuomet vienas delegatas jų vardą suminėjo, reikalaujamas, kad unijistai reikalautų iš valdžios ne tik žodžių, bet ir darbų.

„Jei valdžia embargo neuždės, mes turime uždėti patys“, šaukė nekuri delegatai.

Ištraukos iš P. M. Draperio Pranešimo TLK Konvencijai

„Mūsų tikslas įgauti stiprybę ir galią; paimti demokratijos įrankius, pagelba geros organizacijos, ir naudoti juos pagerinti mūsų dominijos darbininkams; praplėsti demokratines laisves, kad pasaulio taiką pastumėti pirmyn.“

„Jei mes norime, kad būtų įvesti mūsų tikslui prielankūs įstatymai, mes turime imtis atitinkamo veikimo.“

„Jeigu demokratiniai idealai tiek daug mums gero padarė, mes turime palaikyti juos gyvais; o jei mes tą padarysime, nežūrint dabartinio pasaulio chaoso, mes padėsime išlaikyti civilizaciją.“

„Ekonominė lygybė, kuri iki šiol dar nebuvo paversta pastoviu demokratijos elementu, pirmu kartu pasirodė esanti labai reikalinga išlaikymui demokratijos.“

„Laikykime laisvės žiburį degančiu ir šviečiančiu, atmindami, kad tautos buvo ir dabar yra draskomos, miestai griaujami, suvarginti žmonės statomi po ginklų gobšų ir galingų diktatorių valstybių.“

„Ne vieno sykiu istorijoje pasauliui nebuvo taip reikalinga atmintis sena pamoka, kad tyrinija, gobsimas ir priespauda silpninti stipresniu ir žiauresniu, yra liekanos laukinio gyvenimo.“

„Demokratija reikalauja, kad būtų organizacinis žmoniškų ir gamtinių jėgų subūrimas dėl bendros gerovės siekimo.“

„Aš protestuosiu, kiek aš galėsiu, prieš biarų spynos įstatymą.“
(P. M. Draper yra Trades and Labor Kongreso pirmininkas).

TLK KONVENCIJA SAKO
SPYNOS ĮSTATYMAS NE
PRIEŠ NETVARKINGUMĄ

NIAGARA FALLS, Ont. — Kaip Trades and Labor Kongreso Pildančiosios Tarybos raportas, taip ir pirmininko Draperio pranešimas, Duplesio valdžios įvestą spynos (padlock) įstatymą pasmerkė ir reikalauja jo panaikinimo.

Sulyg Pildančiosios Tarybos raporto konvencijai, spynos įstatymas atsuktas ne prieš netvarkingumą, o prieš darbo žmones.

Ir ištikro, Montreale prostitucija ir kitos visuomenės ligos turi plačiausiai laisvę. Spynos įstatymas jų neliečia.

TLK Konvencija nutarė organizuoti judėjimą už to įstatymo panaikinimą.

Mokytojų AFL Delegatas
Ragina Laikytis Vienybės

NIAGARA FALLS, Ont. — Kalbėdamas TLK Konvencijai, Jerome Davis, Amerikos Mokytojų Federacijos (AFL) prezidentas, pareiškė, kad šiandienai vienybė reikalinga ne tik tarp darbininkų, bet ir tarp darbininkų ir kitų profesijų žmonių.

Jo kalbą delegatai sutiko dideliu delfu plojimu.

Paskui kalbėjo broliškas Amerikos Darbo Federacijos atstovas Kenos. Jis taipgi reikė mintį, kad reikia laikytis vienybės, bet tuo pačiu metu atakavo CIO.

Jo kalbą delegatų buvo sutikta labai šaltai.

Kiek atrodo, tai konvencija praėis vieningai. Dauguma delegatų stovi už vienybės tarp CIO ir AFL.

VOKIETIJOS NAZIAMS PAROPO ALBERTOS ALIEJUS

CALGARY, Alta. — Vokietijos naziai, besirengdami karui, susirūpino Albertos provincijos aliejaus šaltiniais.

Vokiška korporacija, turinti ryšius su nazių valdžia, pasisūlė su planu nuvesti vamzdžius iki Pacifico vandenyno, kur jiems būtų prieinamiau jį paimti.

Tų vamzdžių nuvedimas kainuotų apie \$16,000,000.

Be to, Kanados vokiečiai gavę nazių įsakymą, kad jie lystų į svarbesnes Kanados industrijos vietas, kad atsitikime karą būtų galima sabotuoti.

ISPANIJOS GYNEJAI

Grupė jaunų amerikiečių, kurie kovojo Ispanijoje, kartu su Abraham Lincoln batalijonu, vyksta į Franciją, iš kur jie vyks atgal į Ameriką, nes jie sužeisti ir toliau kovoti nebegali.

Nazių Kongrese Hitlerio Pažadėta Pagelba Sudetams Sukurstė Juos Prie Sukilimo

JAPONIA IR ITALIJA KALBA APIE TALKĄ HITLERIUI

Čemberlenas Stoją Hitleriui
Talkon Reikalaujamas
Plebiscito

Kaip dauguma diplomatų bei politinių eiga numatančių žmonių tikėjo, kad nazių kongresas atneš pasauliui naujus įvykius ir galimai karą, taip ir vyks. Praėjo pirmadienio vakare, baigdamas nazių kongresą, Hitleris pasakė kalbą, kurios turinys buvo kurstantis Čekoslovakijos vokiečius sukilti prieš demokratišką valdžią ir pažadantis jiems pagelbą.

Hitleris spieję, kad Vokietijos armija yra galinga, šalis apveta 17,000 pilinginių drūtvičių, stiprus orlaivynas. Girdi, Vokietija gali ne tik save apginti, bet ir padėti sudetams „pasiliuosuoti iš čekų jungo.“

Nazių vadas asmeniniai atakavo Čekoslovakijos prezidentą Benešą, išvadindamas jį melagium. Girdi, Benešas „išgalvojė“ apie pavasarinį nazių ginklavimą prieš Čekoslovakiją.

Sale kitų melagystė, Hitleris kelis kartus šaukė, būk žydai, Maskvos marksistai, demokratai ir katalikai padarę suokabį prieš reichą ir norį laikyti priespaudoj pusketvirto milijono sudetų.

Visas pasaulis suprato, kad Hitlerio kalba buvo niekas daugiau, o tik pakurstymas sudetų prie sukilimo. Taip ir buvo. Tą pat naktį sudetų apgyventuose plentuose paties Hitlerio pasiūstie agentai sušaukė didžiules demonstracijas, pradėjo pulti Čekoslovakijos valdiškas įstaigas, čekų ir žydų namus, šaukdami „laukan čekus ir žydus, lai gyvuoja reichas!“

Didžiausi susirėmimai įvyko Eger, Falkenau, Kreman, Karlovy Vary, Elbogen, Neudeck, Pressnitz ir Kaaden miestuose, kur keliolika žmonių užmušta ir daug sužeista.

Čekoslovakijos vyriausybė, nerasdama kitos išeities, antradienį neuuoramų centruose paskelbė karą stovį ir pasiuntė į viršų paminėtas vietas karu lauko teismus, suteikdamas teises nubausti nenuoramus ir mirtimi ir bausmę įvykdyti laike dviejų valandų.

Sis gestas iššaukė kitą nazių reakciją, bet dėl pasaulio akių šį kartą reakcijos priešakyje atsistojo ne Hitleris, o Henleinis. Henleinis su sudetų atstovu Frank'u surašė ultimatumą, reikalaujantį Čekoslovakijos vyriausybės per šešias valandas ištraukti iš sudetų krašto visą kariuomenę ir policiją.

Čekoslovakijos valdžia pasakė, kad negirdėtas dalykas, kad parlamento atstovai rašytų ultimatumus, ir reikalavimus griežtai atmetė, o neuuoramų suvaldymui pasiuntė daugiau kariuomenės.

Šį kartą Hitleris nesikišo del-

lija stovinčios ant gero kelio. Taip pat pasitikimi sluoksniui praneša, kad Italija pašaukė septynias divizijas, apie 140,000 atsarginių ir yra pasiruošęs skubiam manevram, kaip tik prasidės karas. Sakoma, kad pargabensiantis iš Ispanijos tam tikrą dalį orlaivių.

Japonai Irgi Gelbėsia Naziams
Prieš "Raudonuosius"

TOKIO, Rugsėjo 14. — Japonijos užsienio reikalų ministerijos atstovas šiandien paskelbė, kad kinų pusiau supliekti samurajai irgi padėsia naziams ir eisį mušti "raudonųjų," nes komunistai esą kalti už tai, kad naziai kėsinais ant Čekoslovakijos.

Japonijos imperialistai, kurie išžudė virš milijono Kinijos žmonių ir dešėtkams milijonų atėmė laisvę, irgi sako, kad Čekoslovakai neturį teisės "persiekti" sudetus. O kita, jie eisį į karą ir delto, kad 1936 metais padarė su Italija ir Vokietija "antikomunistinę" sutartį.

Anglija Skatina Franciją Nusi-
leisti Hitleriui

LONDONAS, Rugsėjo 14. — Čionai viešai kalbama, kad Anglijos ministeris pirmininkas Čemberlenas, paspaustas Tokio-Romos-Berlyno ašies, pradėjo daryti spaudimą į Francijos ministerį pirmininką Daladierį, kad jis atmainytų nusistatymą linku Vokietijos ir padėtų versti Čekoslovakiją prie plebiscito.

Po to gauta žinių, kad Paryžius pradėjęs būti palankus plebiscitui.

Krizis Privertė Čemberleną
Skristi Pas Hitlerį

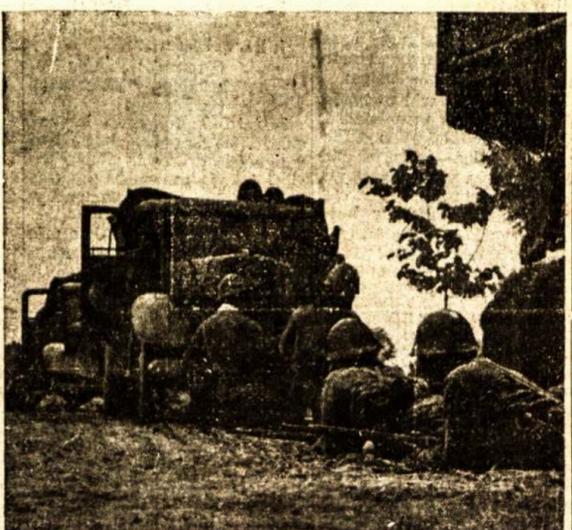
LONDONAS, Rugsėjo 15. — Šiandien ryte Čemberlenas su orlaiviu patarė ir vertėję sėdę į orlaivį ir išskrido į Munchę, iš kur nuvažiavo į Berchtsgadęn — Hitlerio atovyklą ir darys su juo naujus planus.

Anglijos torių valdžia mėgina išpūsti, kad Čemberlenas paėmęs atlikti vieną iš "garbingiausių misijų." Girdi, noris išgelbėti pasaulio taiką. Kokios bebūs pasekmės, Čemberlenas visiek išeisias laimėtoju: jei pavyks atkalbėti Hitlerį nuo karo, sugrįšias herojum, o jei ne, irgi grįšias herojum, nes pasirodysias pasauliui, kad viską darė "dėl taikos."

Tačiau Čemberlenas jokių konkrečių planų neišsivežė. Sako, kad išvyko patirti "ko Hitleris nori." O kadangi Hitleris jau pirmadienį pasisakė ko jis nori, tai progresyviai sluoksniams ir šia Čemberleno misija žiūri kaip į negarbingą Anglijos kapituliaciją prieš pasaulio draskūti ir bandymą sudemoralizuoti demokratinį bloką.

OTTAWA, Ont. — Tautų Lygos Draugijos centralinis komitetas savo rezoliucijai reikalauja, kad Kanada viešai pareikštų, jog ji stovi kartu su Čekoslovakija.

Rezoliucija taipgi kaltina Kanados valdžią už prisiėdijimą prie tų šalių, kurios Tautų Lygą nustūmė ir "užpečkį."

GINA NUO PARTIZANŲ

Kinijos partizanai užfrontė japonams yra labai kebli problema. Jie užpuola traukinius ir trokus su amunicija ir ginklais ir atima. Paveikls matome japonus ginant nuo partizanų trokus su amunicija.

Apsaugokim Čekoslovakijos Nepriklausomybę, Vieningai Sako Francijos Laikraščiai

HUMANITE NURODO, KAD
KOLEKTYVINĖS JĖGOS
KASDIEN AUGA

Prieš Hitlerį Pasisakė ir Nacio-
nalistų Laikraštis

PARYŽIUS, Rugsėjo 14. — Po Hitlerio kalbos ir prasidėjus nazių provokacijoms Čekoslovakijoje, beveik visų srovų spauda pasisakė prieš smurtiškus nazių žygius.

Nacionalistų laikraštis L'Ordre rašo: "Jei dar yra bent viena proga blogumams išvengti, tai ji glūdi glaudesniai Anglijos-Francijos solidarume. Flureris privalo galutinai įsitikinti, kad nebus jam leidžiama pasmaugti Čekoslovakiją. Vieningumas, pasipriešinimas ir neatbojimas — tai mūsų išganymo kaina."

Leonas Blumas per Populaire perspėjo, kad pavojus kiekvieną dieną keičia savo formą ir kad Čekoslovakijos nepriklausomybė ir valstybė būtinai privalo būti išsaugota.

Henri Kerellis rašo Epoque: "Anglijos ir Francijos paimti pasimojimai išlaikyti saugumą, teikianči Čekoslovakijai paramą, neužginėjama padarė i Hielerį tam tikrą įspūdį. Sis solidarumas privalo būti sustiprintas, nes tai viena taktai apsaugoti proga."

Komunistų laikraštyje Humanite Gabriel Perli rašo: "Kolektyvinio saugumo priemonės auga, nes yra įsteigtas elementarinis taikos frontas. Jis privalo priversti naziškus karo meistelius nuo jų planų atsiskirti. Reali talka bus išsaugota sakant 'nė žingsnio agresoriams.' Demokratinių jėgų vienybė privalo užtikrinti Čekoslovakijos nepriklausomybę saugumą ir išgelbėti talką."

FARMERIUI TABAKO PAKELIS KAINUOJA PUSANTRO BUSELIO AVIŽŪ

KELVINGTON, Sask. — Kad farmerys galėtų išgyventi vieną dieną nuvykęs į miestą, jam reikia su savim vežtis 9 bušelius miežių arba 15 bušelių avižų, nes trys valgiai tiek pat kainuoja, kaip ir 9 bušeliai miežių arba 15 bušelių avižų.

Už pakelį tabako farmerys turi duoti pusantro bušelio avižų. Cigaretų popierio pakelis kainuoja bušelį avižų. Tokia tai padėtis šios apylinkės ūkininkų.

OTTAWA, Ont. — Kanados ministeris pirmininkas King pareiškė, kad jis pilnai sutinkas su Čemberleno politika, kas liečia Čekoslovakiją.

KARLIŠKA POLICIJA SUSE-
KUS DIDELE ŠAIKĄ
SMUGELNINKŪ

SYDNEY, N. S. — Karališkoji Kanados policija susekus didelę šaišką smugelinkų, kurių tarpe yra vienas senatorius ir vienas parlamento narys, taipgi ir karališkoji policijantų. Kaltinami net 53 asmenys.

Smugelinkų biznis siekiąs milijoną dolerių. Steelworker, vietos darbininkų laikraštis, nurodo, kad jei areštų nebus, tai bus aišku, kad tas smugelis susirišęs su aukštais politikieriais.

PASAULIO SOSTINĖSE

MASKVA. — Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisariatas paskelbė, kad kaip tik Francija pradės kariuoti, j mūsų maršuos ir Raudonoji Armija.

PARYŽIUS. — Francijos valdžia padarė planus prie ginklo šaukti dar du milijonų vyrų ir tuo ginkluotas pajėgas pakelti iki keturių milijonų vyrų. Taipgi į sostinę privežta galybės smėlio, kuriuo bus apkrauti stogai, ir paruošti Paryžiaus evakuacijos planai.

LONDONAS. — Oficialiai sužinota, kad naziai prie Čekoslovakijos rubežius sutraukė puse milijono kariuomenės.

ZENEVA. — Vokietijos vyriausios jėgos koncentruojasi prie Juodgriio, netoli Šveicarijos rubežius. Manoma, kad vokiečiai puls Franciją per Šveicariją. Šveicarija užtaisė nazių tankams "spastus."

BRUSSELIS. — Belgijos vyriausybė pašaukė į armiją nekuriuos atsargon paleistus kariuomenės.

LONDONAS. — Pranešama, kad Anglijos admiraltetas paskelbė laivyno mobilizaciją.

BERLYNAS. — Pirmasis Vokietijos armijos korpusas pradėjo manevrus Rytprūsiose.

LONDONAS. — Tūkstančiai žmonių demonstruoja ir reikalauja suvaldyti Hitlerį.

MUNICH. — Anglijos ambasadorius Vokietijai ir nazių aukštieji valdininkai, čionai labai entuziastiškai patiko šypsantį Čemberleną, Sako, kad bus talka, nes sudetų krašte įvyksias plebiscitas.

PRAGA. — Nazių išprovokuotas sukilimas dar tęsiasi. Iki šiam laikui 62 užmušti ir 350 sužeista. Čekoslovakijos valdžia siunčia daugiau kariuomenės.

MONTREAL. — Čionaitinis Čekoslovakijos konsulas sako, kad Čekoslovakija negali atiduoti naziams savo teritorijos dalies ir sulaužyti rubežiu.

Plebiscitas Krizio Neprašalins, Sako Atolio Kunigaikštienė

TORONTO, Ont. — Atolio kunigaikštienė, kuri šiuo laiku yra Toronte, sako, kad plebiscitas sudetų teritorijoje krizio neprasalintų.

Anot jos, naziai naudodami fašistinį terorą, priverstų daugumą balsuoti už prisijungimą prie Vokietijos.

O jeigu sudetų kraštas būtų prijungtas prie Vokietijos, ji sako, Hitleris greitai laiku maršuoję per visą Čekoslovakiją ir eitų į Rumuniją.

Hitleriui reikia, Atolio kunigaikštienė sako, ne sudetų vokiečių, o Čekoslovakijos mainų, ginklų ir amunicijos fabrikų ir Rumunijos aliejaus.

"Mano manymu, del vakarinės, centralinės ir rytinės Europos saugumo, ta kalnuota tvirtovė turi pasiilkti tokioj padėtyj, kaip dabar," pareiškė Atolio kunigaikštienė. "Nes jei ta gamtinė tvirtovė bus atimta, Hitleris galės greitai užgrobti turtingas Čekoslovakijos mainas, gerai organizuotus amunicijos fabrikus, o ant galo ir Rumunijos aliejaus laukus."

"O kada Hitleris turės tuos aliejaus laukus, jis galės vesti ilgą karą ir bus visos Europos viešpačiu. Tuomet jis galės atsiskirti prieš vakarinę Europą kada tik norės."

Jos manymu, karą galima išvengti demokratinėms šalims vieningai stojant už Čekoslovakiją.

Kalbėdama 2,000 moterų mingui King Edward hotely, Atolio kunigaikštienė pareiškė, kad jei Hitleris užkariautų centralinę Europą, jis pradėtų grumoti ir Amerikai.

Kalbėdama apie Ispaniją, ji pažymėjo, kad demokratijai labai svarbu išgelbėti Ispaniją. Taipgi labai gerai atsiliepė apie Pasionaria. "Šiandien ji lošia didelę rolę keltime Ispanijos žmonių moralės," ji pareiškė.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGLIOS. IŠEINA DU KARTU Į SAVAITĘ.
Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.
Pašto perlaidas (Money Order) išrašykite Liaudies Balsu vardu:
LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Lietuvą Užpuolė Blusos, Utelės ir Blakės

Pereitą savaitę tūla panelė iš Kauno susikvietusi apie 20 tontiečių į parapijos salės garderobą pripasakojo apie Lietuvą labai gražių dalykų. Jei taip Lietuvoj būtų, žinoma, mums visiems būtų didelis džiaugsmas. Tačiau sunku tikėti, kad tas viskas, ką ta panelė pripasakojo, yra teisybė. Tik pasiskaitykit, ką rašo Lietuvos žinios:

"Reikia pasakyti atvirai—dabar visoj Lietuvoj parazitai tiesiog 'viešpatauja'—tiek kaime, tiek mieste, tiek net pačiame Kaune. Juk dabar, kai šiltos vasaros dienos, niekur į viešo lankymo vietas negali įeiti: kino teatrai, bažnyčios, kavinės—tai blusų peryklis. Kiekvienoj jų prisisemi blusų. Ar nuostabu, kad amerikiečiams blusos tapo kažkokia pabaisa?!"

"Ką jau bekalbėti apie kaimą, kame tik palyginti nedaugelis kultūringesnių ūkių svariav gyvena ir parazitais, kaip 'Dievo ryškė', yra jau išveisę. Už tai be blusų, kaima dar ēda utelės ir blakės."

"Ir Kaune dabar jau reikia labai atsidedėjus paieškoti, kad rastum nuomojamą butą be blakių. Tiesiog—skandalingas dalykas!"

Kad tie parazitai veisiasi tenai, kur skurdas ir nešvara, nereikia jums aiškinti. Reikia, Lietuvoj nėra taip, kaip tautininkų propagandistai piešia.

Lietuvos Tautininkai Susirūpino Kanados Lietuviais

Kada Kanados lietuviai buvo neorganizuoti, neturėjo jokių klubų, tuomet jų nežinojo niekas, išskyrus Suvienytų Valstijų laisviečius, kurie stengėsi padėti Kanados lietuviams išvystyti kultūrinį ir organizacinį veikimą. Bet dabar, kuomet Kanados lietuvių judėjimas išaugo, kada jis pradėjo vesti didelį kultūrinį darbą po visą Kanadą, susirūpino jais ir kiti.

Nekalbant jau apie Suvienytų Valstijų tautininkus, kurie dažnai kaisioja nosis į Montrealo lietuvių darželį, Kanados lietuvių pasiekė ir Kaunas. Štai peritą savaitę viena Kauno tautininkų propagandistė pasiekė net ir Torontą, kur, pasivertus nekaltu angelėliu, pirmo Toronto lietuviams mesti barnius ir visiems, katalikams, socialistams ir komunistams, stoti į bendrą lietuvišką veikimą. Sakoma, kad greitai laukia iš Kauno bus atsiųstas mokytojas, įsteigtas klubas ir t.t.

Kas už tokio Kanados lietuviais susirūpinimo slepiasi? Niekas kitas, kaip Lietuvos tautininkų kontraataka prieš Kanados lietuvių judėjimą už atsteigimą demokratijos Lietuvoj. Nors ir nedidelis Kanados lietuvių skaičius, bet jis aktyvus. Kanados lietuviai, iš kitos pusės, yra jauni emigrantai. Jų ryšiai su Lietuvos liaudimi yra labai dideli. Todėl, reikia pasakyti, Kanados lietuvių įtaka į Lietuvos liaudį yra labai didelė. Lietuvos tautininkai tą pamatė. Už tai dabar jie yra užsibrėžę įsteigti Kanados lietuvių kolonijose savo propagandos lizdus ir pradėti kontraataką prieš Kanados lietuvių judėjimą.

Kanados lietuvių judėjimas užsibrėžęs teisingus kelius. Jis stovi už palaikymą lietuvių, už kėlimą kultūros tarpe lietuvių masių, už pagalbą Lietuvai, jei ją užpuols fašistinis agresorius, už pagalbą Lietuvos liaudžiai nusikratyti fašistinio jungo. Gi tautininkų tikslas ne padėti, bet ardyti. Iškundimas Kanados lietuvių Kongreso policijai tų puikiai patvirtina. Už tai Kanados lietuviai "pagelbos" iš Kauno tautininkų visai nereikalauja. O jei ji bus atsiųsta, ji susitiks su dideliu Kanados lietuvių pasipriešinimu. Kanados lietuviai sako, kad tie pinigai, kurie išleidžiami propagandistams užsienyje, būtų sunaudoti blusoms ir utelėms naikinti Lietuvoje. Kanados lietuviai kol kas išsigali išsilaikyti klubus ir organizacijas, kartu ir savo spaudą.

Po Hitlerio Kalbos Nuremberge

Iš Hitlerio kalbos, pasakytos nazų kongresui Nuremberge, galima matyti, kad Vokietijos naziai nusistatė atplėsti nuo Čekoslovakijos tuos plotus, kurie daugumoj apgyventi vokiečiais. Bet to pačioj kalboj buvo išreikšta ir baimė demokratinio bloko, kuris paskutiniu laiku išstojo prieš Vokietijos nazius. Kitais žodžiais tariant, Vokietijos naziai pultų Čekoslovakiją, kad atplėstų nuo jos žemės plotus, bet bijo.

Nors dar negalima sakyti, kad Vokietijos naziai susilaikys nuo užpuolimo ant Čekoslovakijos, tačiau galima spėti, kad bus priversti susilaikyti, nes demokratinis blokas nenugalimas. Vietoj ginkluoto užpuolimo, veikiausiai bus naudojamas diplomatinis užpuolimas. Mat tokiame užpuolime nazų pusėj stovi Anglijos valdžia. Greičiausiai dabar Vokietijos naziai stengsis atplėsti sudetus su pagelba Anglijos spaudimu.

Demokratinis blokas, kuris, kaip matote, padarė labai didelį darbą taikos gynime, išstodamas prieš nazų užsimojimus, galėtų daug nuveikti ir diplomatinio keliu, jei jis tik panorėtų. Reikia manyti, kad taip ir bus. Juk jei Hitleris atplėstų sudetus nuo Čekoslovakijos ir diplomatinio keliu, reikėtų veik tą patį—tai yra laimėjimą tam tikro mūšio, po kurio sektų dar didesni. Jeigu Hitleris gautų sudetų teritorijas, jis gautų didelės strateginės vertės vietas ir galėtų kalbėti dar drąsiau. Karo galima išvengti tik neduodant agresoriams laimėti nei vienos pėdos svetimos žemės.

Darbo visuomenė, kuri žymiai prisidėjo ir prie demokratinio bloko suorganizavimo, darbuosis toj kryptij, kad nebūtų duodama agresoriams laimėti ir diplomatiniais keliais einant.

Vienu žodžiu sakant, pasaulyje matosi didelės pasikeitimas. Idėja kolektyvio apsigynimo nuo agresorių apima vis daugiau šalių. Net ir Tautų Sąjungoj nekurius šalis atsimitė nuo to bloko, kuris reikalauja išmesti iš įstatų sankcijų punktus. Reikia manyti, kad ši idėja laimės. Reikia tik dirbti, versti valdžias prie kolektyvio veikimo. O jei ši idėja laimės, laimės ir taika.

JAPONISKŲ BOMBERIŲ DARBAS
Septintos Dienos Adventistų klinika Vučange, Kinijoje, po to, kai 70 Japonijos orlaivių numetė daugybę bombų. Buvo daug žmonių sužeista ir daug namų sugriauta visoj apylinkėj.

Kame Glūdi Lietuvos Nepriklausomybei Pavojus ir Kokie Keliai Jos Apgynimui

Referatas, Skaitytas J. Ylos, Antram Kanados Lietuvių Kongrese

(PABAIGA)

Toliau tas laikraštis nurodo: "Per vienuoliką metų politinį pasyvumą skiepyje tautininkai paruošė puikią dirvą, bet kuriai okupacijai, nes jie patys, ne kas kitas, kaip tikri okupantai, kurie neturi jokio pasitikėjimo krašte, tik policininkų režimu, karo stovyviu, drakoniškais spaudos cenzūros priemonėmis valdo tautą. Taip pat uždarė organizacijas, kurios aktingiausiai dalyvavo kuriant Lietuvos nepriklausomybę; demoralizavo inteligentiją priverdami išsivadėti dvasinių įsitikinimų ar geros tarnybos. Tautininkai susilpnino kariuomenę išmesdami iš jos visus aktingesnius, platesnį politinį horizontą turinčius karininkus, nes tokie negali sutikti su valdžia, kuri veda kraštą į pradžią. Neturinčios pasitikėjimo krašte vyriausybės energija išseikvojama tik tam, kad tik galėtų išsilaikyti valdžioje. Vyriausybė suka galvą tik apie tai, kaip suklastuoti konstituciją, kaip apgauti tautą naujais rinkimų įstatymais, kurie užtikrintų tautininkų saujai valdžią, o visus nesutinkančius su valdžios juodais darbais skelbtų komunistais arba valstybės išdavikais. Visą tai tauta mato ir supranta."

"Ar tokioj padėtyj galėsime atsispirti prieš dar laukiančius pavojus? Kaip gali kraštą toliau vesti akla vyriausybė, kaip galima ją pastikėti?" Na, tautininkai, konstitucija ir suklastavo. Iškepė tokią konstituciją, kuria remiantis įstatymus galės leisti tik prezidentas ir ministras pirmininkas. O ministrų pirmininką prezidentas gali atleisti ir paskirti. Prie to, konstitucija sako, kad prezidentas neatsakomingas už jokus darbus. Vadinasi, jis neatsako nei už nieką. Gali virti košė, o bėda turės paimti kas nors kitas.

Gi dabartiniu laiku reikėtų mesti viską į šalį ir jungti į vieną vietą visas Lietuvos jėgas. Tą nurodo ir Lietuvos spauda. Štai ką rašo Lietuvos žinios: "Šiandien svarbi valanda. Šiandien tiktai visų bendros jėgos gali būti efektyvios. Lietuvos reikalas—ne kurios partijos, srovės ar organizacijos, bet visos tautos."

Tiesa, šis pareiškimas buvo duotas kovo 17-19 dienomis, bet padėtis ir dabar nedaug geresnė. Besiartiną pavojai reikalauja, kad Lietuvos nepriklausomybės klausimas būtų atiduotas į visos tautos rankas.

Dvidešimtas amžius rašė: "Šiandien reikia aiškiai atsisakyti nuo tų programų punktų, kurių tikslas yra stiprinti vieną srovę arba sąjungą kitaip galvojančių srovių sąskaita. Tik šią sąlygą įvykdžius galės greitai nutilti tie ginčai ir nesupratimai, kurie sudarė rimtą kliūtį mūsų tautos ir visuomenės konsolidacijai. Išmokim bent dabar suprasti kiekvieną geros valios pasireiškimą ir įvertinkime kiekvieną pozityvią visuomenės jėgą."

Dvidešimtas Amžius yra

krikščionių demokratų laikraštis.

Visi viršų paduoti balsai kalba už reikalingumą atsteigti Lietuvos demokratiją.

Demokratijos atsteigimo reikalavimą ir Lietuvos politinių kalinių padėtis. Štai kokie narsūs Lietuvos gynėjai laikomi kalėjimuose; klausykite jų pareiškimo, išleisto tuo laiku, kada Lenkija įteikė Lietuvai ultimatumą: "Imperialistinės Lenkijos užpuolimo akivaizdoje, mes, šiaulių kalėjimo politiniai kaliniai antifasistai, visuomet kovoję už Lietuvos laisvę ir jos nepriklausomybę, kartu su visa Lietuvos liaudimi ir viso pasaulio lietuviais šaukiame: "Lietuvos nepriklausomybę pavojuje!"

"Šis plėšikiškas Lenkijos ultimatumas yra tik pirmas žingsnis į mūsų krašto užgrobiną."

"Atremkim jį!"

"Šios lemiamos valandos akvaizdoje neturi būti vietos jėgų skaldymui. Visi, kam tik brangi Lietuvos nepriklausomybė, susitelkime į vieną tėvynės gelbėjimo frontą."

"Izoliuokime visus tuos, kurie slepia pavojų, veda krašto išdavimo, kapitaliacijos ir gėdos politiką, trukdo sveikų krašto jėgų susibūrimą ir tuo padeda išorės priešui uždėti okupacijos pančius mūsų tautai."

"Jokių nuolaidų fašistinei Lenkijai!"

"Agresorių okupatiniam užsimojimui Lietuva galės atsispirti tik tada, kai ji vieningai suglaus savo eiles nepalaužiamame Tėvynės gelbėjimo fronte!"

"Mes, kaip vienas, esame pasiryžę kartu su visa Lietuvos liaudimi stoti su ginklu rankose ginti mūsų krašto nepriklausomybę. Bet tik laisva liaudis gali išsaugoti mūsų šalį nuo Austrijos likimo!"

"Salin Lenkijos ponų rankas nuo Lietuvos žemės!"

"Tegyvuoją nepriklausoma ir laisva Lietuva!"

(Pasirašo) Šiaulių Politikalinių Kolektivas (90 žmonių).

Matote, kalėjimuose laikomi sukišti tie žmonės, kurie turi daugiausia drąsos ir pasiryžimo stoti į kovą su ginklu rankose ginti Lietuvos nepriklausomybę.

Na, o dabar pažiūrėkime progos, ką tuo metu darė nekuri tautininkai, tie žmonės, iš kurių tarpo paeina ir pats Tysliava, kuris sakė, kad vienas lietuvis išmūšė 12 lenkų. Štai kaip apie juos asilepia pats Lietuvos Aidas:

"Seštadienį rytą (atsakymo į lenkų ultimatumą dieną) daug žymių valdininkų, lietuvių žmonių ir lietuviškiausios bankų tarnautojų nubėgo užsirašyti 'Pachodnios' nariais. Bet po lenkų užsienio reikalų ministerio pulk. Beko kalbos, pasakytos per radio, Lietuvai sutikus su Lenkijos ultimatumu, ir pakartotos sekmadienio rytą, tie žmonės nebežino, ką daryti: tuoj išsibraukti iš narių sąrašo; ar dar palaukti, kaip toliau įvykiai rutuliuo-

Parėmėm Kovotojus

NATAL, B. C.—Draugai J. O. Bruzgai, savo dukrelės Bronės krikštynų proga, suruošė būreliui draugų bei pažįstamų smagų pasilinksminimą.

Prasidėjus pasilinksminimui, draugas J. Zebrauskas labai išspūdingai nupiešė Ispanijoj kovojančių mūsų klasės brolių pasiaukojimą ir vargus, taip pat sugrįžusių, ir nurodė, jog jei mes nešiojame L.L.D. narių vardą, tai turime nepamiršti tų, kurie savo gyvybes stato ar statė į pavojų, kad tik apgynus žmonių nuo baisių—fašizmo.

Į draugo kvietimą atsiliepė sekanti draugai ir draugės: po vieną dolerį aukavo: J. Bruzga, O. Bruzgienė, M. Satas, J. Zebrauskas ir J. Zebrauskienė; po 50 centų aukavo: J. Vysniauskas, O. Vysniauskienė, J. Jokubauskas, P. Matjošaitis, O. Matjošaitienė, J. Snieškus, A. Snieškuvienė, J. Gurskė, G. Gurskė; po 25 centus aukavo: Mr. A. Klemak, Mrs. Klemak, M. Gurskė, O. Grinkuvienė, Mr. T. Belevich, Mrs. G. Belevich ir A. Grinkus. Viso \$11.25. Colmanietis

te, jog ta agresija galima tik dėlto, kad Tautų Sąjunga buvo pažabota, surištos jos rankos, kad ji nepastotų kelio agresoriams. Jūs taipgi gavote vaizdą, kad Lietuvos nepriklausomybė gali būti apsaugota tik tą fašistinę agresiją sulaikius.

Tokiu būdu, mums Kanados lietuviams, kaip ir pirma minėjau, reikalinga teikti knodidesnę paramą judėjimui už taiką ir demokratiją. Jūs bus didesnė mūsų parama, tuo tas judėjimas galės plačiau apimti ir sutraukti daugiau jėgų kovai prieš agresorius. Tokiu būdu mes Lietuvai daug pagelbėsime.

Iš kitos pusės, mes turime mobilizuoti Kanados lietuvius į judėjimą už taiką ir demokratiją. Kuomet Kanados liaudis mąstys, kad mes aktyviai remiame taikos ir demokratijos judėjimą, ji daugiau suteiks mums paramos, kada mums reiks jos del Lietuvos gynimo. Jeigu Kanados lietuviai palaikys reakcionierius, norinčius sumindžioti Kanados žmonių laisvę, tuomet bus sunku gauti jų simpatijas. Aš galu jums nurodyti ir pavyzdį, kas atsitinka, kuomet kurios nors tautos žmonės pradeda remti liaudies priešus.

Toronte ir kituose miestuose yra nemažas skaičius ukrainų ir kitų atžagareivių. Šitie elementai yra geriausi streiklaužiai. Jie, kaip fašistai ir tokiu būdu liaudies priešai, su mielu noru eina skebauti, kad tik suardyti unijas. Bet su tokiais elgesiais jie baisiai numušė Kanados žmonių, ypač darbininkų akyse visų ukrainų vardą. Dabar visur kalba, kad ukrainai skeba. Mat tie atžagareiviai nesigiria, kad jie yra fašistai. Už tai laikas ir neatiskiria jų nuo tų, kurie aktyviai palaiko taikos judėjimą.

Darbuodami už stiprinimą taikos jėgų bendrai, turime mažiau rūpintis ir demokratijos atsteigimu Lietuvoj, kad kuogreičiau paliuosavus ne tik visus antifasistinius kalinius, bet ir visą liaudį, kad ji galėtų pati mobilizuotis ir stiprinti savo jėgas kovai prieš agresorius, naikinant agresorių diegus Lietuvos pirmiausia, o paskui duodant paramą toms šalims, kurios jau užpuoltos. Jeigu Lietuvos liaudis bus susimobilizavus į vieną Tėvynės Gynimo Frontą, tuomet ir netikėtam užpuolimui įvykus galės geriau pasipriešinti ir agresorių prilaukti, kol bus galima gauti paramą iš kitur.

Taipgi ir mes turime būti pasirengę ir netikėtiems įvykiams. Pasaulinė situacija rodo, kad galima visko laukti. Agresoriai šiandien karo neskelbia keliais mėnesiais iškalno. Kiniją japonai užpuolė virš metų atgal, bet ir dabar karo dar nepaskelbia. Šiandieninė agresorių taktika tokia: užpulti ir greitai laiku sunaikinti. Ilgam karui agresoriai nelinkę. Viena, jie neturi užtektinai materialų jėgų, o antrą—bijo savo žmonių. Todėl mes turime būti pasirengę ir netikėtiems įvykiams, tai yra būti pasirengę duoti Lietuvai visokeriopą paramą atsitikime užpuolimo iš kurios nors kitos šalies pusės.

Jei Kanados lietuviai su nuosirdumu dirbsime daug daugiau, negu iki šiol, stiprinimui judėjimo už taiką ir demokratiją, taipgi už atsteigimą demokratijos Lietuvoj, kad paliuosuoti Lietuvos liaudį mobilizavimui savo jėgų prieš agresorius, mes galime būti tikri, kad mūsų darbas duos ir vaisius. O kada Lietuvoj užtekės laisva salutė ir Lietuvos liaudis galės išgersti—laisvę mūsų atliktus darbus, ji širdingai mums padėkos ir atsilieps teikdama mums tokią paramą, kokios mums bus reikalinga, tik, žinoma, ne fašistinę propagandą, kurią mums bruka dabartiniai valdonai.

Iš Administracijos

Per Laisvės Administraciją prištas Liaudies Balsui vienas naujas skaitytojas.

Per drg. A. Morį, Toronto, užsiprenumeravo Liaudies Balsą vienas naujas skaitytojas.

Drg. P. Pakštis, Hansard, B. C., atsinaujindamas Liaudies Balsu prenumeratą prisuntė nuo savęs vieną dolerį aukų Liaudies Balsui, vieną dolerį Lietuvos antifasistiniam kaliniams ir du dolerius Ispanijos liaudies gynėjams.

Drg. A. Grinkus, Coleman, Alberta, prisuntė \$11.25 aukų, kurias prašo paskirstyti sekančiai: \$6.25 Ispanijos liaudies gynėjams ir \$5.00 jau grįžusiems iš Ispanijos kovotojams paremti. Šios aukos surinktos pas draugus J. O. Bruzgas, laike jų dukrelės krikštynų. Platesnis aprašymas telpa atskiroj korespondencijoj.

Darbininko Akim Žiūrint

Draugas L. Pruseika Vilnyj rašo:

"Čikagiskė Tribune išvirė editorialą, supylė jį į blūdą, o ant blūdo užrašė, kad Ruzeveltas stiprybė semia iš... 'Komunistų Manifesto.'"

"Ruzeveltas—komunistai! CIO vadovybė—komunistai! Panelė Perkins—komunistai! Holivudo artistai—komunistai! Gubernatorius Murfi—komunistai! La Guardia—komunistas!"

Kaip atrodo, tie visi kovotojai prieš komunistus dirba veltui. Jeigu jau ir viršų suminėti asmenys komunistai, tai nuo komunistų neišsisuks nei vienas žmogus. Norit, ar nenorit, vistiek turėsite būti "komunistais" visi iki vieno.

Prie to veda krikštijimas komunistu kiekvieno, kuris tik stovi kiek arčiau pažangos ir demokratijos.

Kanados Lietuvių Kongresą sveikino F. J. Bagočius, Susivienijimo Lietuvių Amerikoj prezidentas. Nuo jo buvo gauta sekanči telegrama:

"Susidėjusios aplinkybės neleido man su jumis sykiu dalyvauti, tad nors šiuo sveikinimu jums, demokratijos draugai ir gynėjai, pilnai žinodamas, kad jūs visada būsite kovose už geresnį žmonių rytojų."

Prieš kongresą stėjo tik torontieškiai socialdemokratai su Vilniaus "vadavimo" sąjunga.

Draugas R. Mizara Laisvėj rašo:

"Man rodo, Klubas turėtų įsleikoti skundęjį."

"Suradus,—bausti juos; neišleisti svetainė, neišleisti į joki Lietuvos susirinkimą."

Ištikro, kitaip su jais elgtis ir negalima. Jie padarė nuostolių ne tik pačiam kongresui, bet ir Vytauto Klubiui. O virš visko—gėda lietuviams.

Hitlerio kalba nazų Kongrese Nuremberge priminė liutą už groty.

Jo kalba buvo pilna pykčio demokratiniam blokui, kuris neduoda naziams pasigrobtį Čekoslovakiją.

Klausimas dabar stovi, ar tos demokratinės "grotos" bus užtektinai stiprios išlaikyti tą nazų "liutą."

Kaip atrodo, tai Hitlerio padėtis Vokietijoj taipgi nekokia. Tūlas vokiečys, gyvenąs Ontarijoj, lankėsi Vokietijoj ir kalbėjosi su daugeliu vokiečių. Jo manymu, Vokietijoj greitai įvyktų revoliucija, jei naziai įtrauktų Vokietiją į karą.

"Aš kalbėjau su dideliu skaičium Vokietijos gyventojų. Aš niekaip neišvaidžiu, kaip Hitleris galėtų kariauti. Vokietijos liaudis karo nenori."

Trades and Labor Kongreso Konvencija Niagara Falls mieste visus reakcionierius labai apvytė.

"Sudrausti agresorius! sušuko delegatai kaip vienas."

"Neduoti išvežti iš Kanados karo medžiagos agresoriams!" Pirmose savo sesijose konvencija pasirodė labai gerai. Ji į svarbiausios dienos klausimus atsiliepė labai teigiamai.

Jaučiama, kad Suvienytų Valstijų valdžia keis savo užsieninę politiką. Nesenai San Francisco mieste kalbėdamas pats valstybės sekretoriaus padėjėjas prisipažino, kad dabartinė politika netikus. Jis pasakė:

"Dabartinis ginklų išvežimo uždraudimas demokratinėms šalims daro didelę žalą. Kongresė eina judėjimas už šio įstatymo pakeitimą."

Ištikro, toks įstatymas, kuris draudžia perduoti ginklus užpuoloms demokratijoms, demokratinėms šalims labai žalingas. Juk agresoriai ginklų gauna tiek, kiek jiems reikia.

Kitchener miesto majoras davė parodymą, kad visos svaistkuotos vėliavos ir Hitlerio paveikslai iš visų šalių ar klubų būtų išvalyti.

"Aš žiūrėsiu, kad šis parodymas būtų įvykdytas," pareiškė policijos viršininkas.

Kažin ką pasakys delto Hitleris? Juk tai bausis smūgis tam karo organizatoriui.

J. Yla

Lietuvoje

SALDUTISKIECIAI PAMINĖJO 20-METINES SUKACTUVES

Saldutiškis.—Utenos apskrityje esantis Saldutiškio miestelis prieš Didįjį karą buvo vienas iš daugelio Jalovecko dvarų. Šį dvarą Jaloveckas labiausiai mėgė, davęs, nes čia begalo graži gamta. Aplinkui kalneliai, ežerai, miškai, be to, šlaurojo geležinkelio stotis. Vokiečiai okupacijos metu Saldutiškį buvo padarę net apskrities centru. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Saldutiškio dvaras buvo išparceliuotas. Jo trobesiuose įsikūrė miškų urėdija, paštas, žemės ūkio mokykla, pradžios mokykla ir kitos. Jaloveckas pabėgė į Lenkiją, kur organizavo legijonų pulkus. Bet buvo dvaro kumečiai ir apylinkių ūkininkai, numetę žagrę, išėjo ginti laisvės ir žemės. Vadovaujant partizanams Bileišiui ir Šiaudiniui saldutiškietiai įsiveržėliais pastoję kelią.

Prieš dvidešimt metų Saldutiškio dvaras buvo lenkomanijos lizdu. Šiandien vaizdas pasikeitė. Čia išaugo nemažas, švarus, pudrus ir gražiais trobesiais pamerklinioji miestelis. Ir šiandien jau Saldutiškį koncentruojasi visos apylinkės kultūrinis ir visuomeninis veikimas.

Rugpjūčio 21 dieną čia buvo suruoštas Labanoro, Linkmenų, Kuktiškių, Tauragnų ir Saldutiškio apylinkių gyventojų 20 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimas.

Tai šventei Saldutiškis jau iš anksto ruošėsi ir ją sutiko labai pasipuošęs. Šventėje dalyvavo labai gausios žmonių minios. Šventės proga apylinkės gyventojai šauliams paukojo 25 šautuvus ir vieną lengvą kulkosvaidį.

PABAIGĖ LAIVŲ STATYMO DARBUS

Jurbarkas.—Jurbarko Nemuno laivų dokoje jau pasibaigė darbas, nes nesant užsakymų dabar nestatomas nė vienas laivas. Siemet Jurbarko pastatyta 5 dideli baidokai ir 2 motorlaivai, tai jau didelis indėlis į lietuvišką Nemuno laivyną. Laivus stato daugiausia kalvis Kazys Mikalauskas, kuris skaitomas geriausiu Nemuno laivų statytoju Lietuvoje.

ZAPYSKIS IR JO GYVENIMAS

Zapyškis nedidukas miestelis, gyventojų vos 60 šeimų, daugiausiai žydai. Krautuvių 8, restoranai 2, viena vaistinė, policijos stotis, paštas ir šešių kompleksų mokykla, lėptiūtė, malūnas ir vilnų karštykla. Pastaruoju metu Zapyškis ėmė pažvąngiau tvarkytis, verčiamas apgriuvusios lūšnos, o jų vietoje statomi gražūs namai.

Zapyškio miestelis turi tik vieną gatvę, neišgrįstą. Nors šliagatviai jau nutiesti, bet dar nebaigti tvarkyti. Miestelyje buvo seni dideli medžiai iškirsti ir jų vietoje pasodinta jaunų medelių.

ZAIBAS NUTRENKĖ JAUNĄ MERGINĄ

Panemunė.—Rugpjūčio 25 dieną Šlienavos kaimo, Aukštijos Panemunės valsčiaus, ūkininkaitė Ona Rimaitė ėjo į A. Panemunę. Ties Pakalniškių kaimu ją užklupo didelis debesys su smarkia perkūnija ir lietumi ir žaibas ją nutrenkė į vėjoje.

Rimaitė rasta smarkiai apdeginta, drabužiai suplėšyti ir skutus ir išmėtyti net už kelių metrų nuo jos, lietsargis taip pat suplėšytas, tik jos rankoje likęs lietsargio kotas. Netoli tos vieto esančios tvoros kuolas taip pat suplėšytas ir skiedras.

Rimaitė buvo tik 17 metų amžiaus ir vienintelė dukterė. Nelaimingosios kūną tėvai pasiėmė.

MAISTO DARBININKAI REIKALAUJA PADIDINTI ATLYGINIMĄ

Kaunas.—Teko patirti, kad "Maisto" darbininkai yra įteikę atitinkamoms įstaigoms prašymą pakelti atlyginimą. Prašyme nurodoma, kad dabar mokamas atlyginimas yra nustatytas 1936 metais, kai pragyvenimas buvo pigesnis apie 40 nuosimčių. Dabar gi darbininkai iš to atlyginimo sunkiai pragyvena. Be to, prašyme nurodoma, kad "Maiste" darbas yra labai sunkus ir kenksmingas sveikatai.

ZIEMA NUSKENDO, O DABAR ATSIKANDO LAVONAS

Balbieriškis.—Rugpjūčio 24 dieną Prienų miesto gyventojai Dagilis ir Makackas bežuovaudami Balbieriškio valsčių Nemune rado nežinomo vyro lavoną. Spėjama, kad lavonas esąs Nedzinko Zeniaus, Alytaus iš Daugirdėlių kaimo, Kilytaus valsčiaus. Nedzinkas praeitą žiemą kažkur dingo. Kiek vėliau buvo rasti Nemune jo drabužiai, o dabar ir pats lavonas.

SUNKIAI NUBAUDE DAR VIENĄ TAURAGĖS PUČISTĄ

Kaunas.—Kaip jau yra žinoma, 1937 metais, rugsėjo 9 dieną Tauragėje įvyko pučas, o šiais metais, rugpjūčio 27 dieną buvo sprendžiama vieno to pučo dalyvio—Juozo Stonio byla. Byla buvo sprendžiama Kaune, Kariumenės teismo viešame posėdyje.

Kaltinamajame akte, be ko kita, sakoma, kad sukilimo dieną Stonys Tauragės mieste vaikščiojęs ginkluotas ir su kitais sukilimo dalyviais iš arešto namų paleidęs suimtuosius ir juos nugalėjęs į sukilėlių štabą. Vieną kalinį Stonys nuvaręs dirbti į paštą.

Sukilimą likviduojant Stonys pasislėpė, o paskui pabėgė į užsienį. Tačiau šiemet birželio 17 dieną Stonys pats sugrįžo Lietuvon ir nuėjęs į Panevėžio apskrities įstaigą pasisakė esąs Tauragės sukilimo dalyvis.

Tardomas Stonys prisipažino kaltu ir paaiškino, kad sužinojęs, jog Tauragėje "Nauja valdžia" nėjęs tą dieną į darbą, bet nuėjęs sukilimo pažiūrėti. Mieste studentai jį sulaukė ir aiškino, kad Voldemaro valdžia nuversta. Sukilėliai ir jį, Stonį, varėsi kartu.

Jis su kitais nuvykęs į kalėjimą paleisti suimtujų. Paskui nuvykę į apskrities viršininko įstaigą ir išdavinę sukilimo dalyviams ginklus. Kai sužinojęs, kad sukilimas padarytas tik Tauragėje ir kad atvyksta kariuomenė, tai jis pasislėpęs.

Stonys patrauktas kaltinamuoju už tai, kad norėdamas nuversti tautininkų valdžią ir valdymo tvarką, drauge su kitais, ginkluotais granatomis, pistoletais ir šautuvais, ir pats būdamas ginkluotas, užpuolė Tauragės apskrities viršininko, komendantą, pašto ir kitas įstaigas, suėmė jų įstaigų valdininkus, sustabdė traukinių judėjimą ir šeiminkavo ligi 14 valandos, eidamas įvairias sukilėlių jam pavestas pareigas.

Kariuomenės teismas neatsižvelgė nė į geru noru pasidavimą, bet sučiupęs Lietuvos fašizmo priešą nubaudė penkeriais metais sunkių darbų kalėjimo.

LENKISKI VIZITAI NEŠA LENKAMS NAUDĄ

Nesenai Lietuvos spauda rašė, kad pas palangiškį Tiškevičių, kurio nuosavybė yra tautininkų labai garbinamas Palangos kurortas, lankėsi Lenkijos aukšti ponai. Dabar rašo, kad tas Tiškevičius, pas kurį nemažas sumas pinigų palaikė Lietuvos ponai, šiomis dienomis atsisakė nuo Lietuvos pilietybės ir priėmė Lenkijos pilietybę.

Tačiau nerašo, ar tas Lietuvos ponų vašinotojas atsisakė ir nuoturtų? Bet ir klausiti nereikia, suprantama, kad Palangos beveik visas kurortas ir toliau priklausys Tiškevičiams, o pastarasis Lenkijai. Tai bus lyg ir naujas sudetiškas kampelis, kurio nariais bus patys stambieji Lietuvos valdininkai.

GRIAUNA ŽAGARĖS SENUS NAMUS

Zagarė.—Senosios Zagarės turgavietės buvo daug senų lūšnų, kurios dabar nugriauamos. Tose lūšnose lig šiol buvo įvairių prekių krautuvelės. Be to, ir kitose Zagarės vietose griaujami seni namai. Apytikriai, nugriauama per 30 lūšnų. Neturtingieji lūšnų savininkai skundžiasi, kad neturėsia kur prisiglausti, o kiti džiaugiasi, kad Zagarė paagražėsianti.

SUNKVEZIMIO KATASTROFA

Rokiškis.—Rugpjūčio 20 dieną Karkaso sunkvežimis iš Puzonių plytines vežė į Panemunę plytas. Važiuojant ties Ropiškio kaimu per Nemunėlį tiltą, tiltas neišlaikė ir sunkvežimio už-

pakalis įsmuko į upę. Nedaug tereikėjo, kad būtų buvę ir žmonių aukų, nes sunkvežimiu važio ir darbininkės. Sunkvežimis lengvai apgadintas. Tiltas statytas tik prieš kelerius metus. Jo pagrindas ir visi stulpai buvo cementiniai, o balkiai geležiniai. Sunkvežimiu užvažiuojant balkiai iš stulpų išsitraukė ir sulinko, o pagrindas apiro.

KITA SUNKVEZIMIO KATASTROFA

Zarasai.—Rugpjūčio 15 dieną Zarasuose įvyko dideli Žolinų atlidai—jomarkas. Žmonių buvo suvažiuosiu keli tūkstantai. Bevažiuojant atgal ekskursantam, del sukeltų dulkių autobusai turėdavo gauti kelias valandas, nes tuomet važiuoti vežimas už vežimo ir autobusas po autobuvo. Vienas grįžtas iš Zarasų sunkvežimis del sukeltų dulkių prie Degučių įvirto į griovį. Virsdamas jis užmušė du vaikus, kurie sėdėjo griovyje, laukdami pargrįžtančių tėvų.

DEGTINDARIS BEGINDAMAS SAMAGONĄ PRIMUSE POLICININKĄ

Kaunas.—Siemet gegužės 25 dieną Vėndziogalos nuovados policininkas Kazys Nacius buvo pasiūstas į Užumiskio kaimą paraginti vietos ūkininkus mokėti

KOVA UŽ DARBĄ
Policija stengiasi sulaukyti 5,000 darbininkų, kurie čia pribuvo po to, kai buvo per spaudą paieškoto 500 darbininkų. Tas atsitiko New York'e, prie savivaldybės rūmų. Darbininkai taip spaudėsi, kad policija turėjo juos prilaikyti.

Didžiojo Juodmarškinio Imperijoj

Poetai dažnai ritmuoja apie Italiją, jos žemę, saulėtą padangę, gondolas, katedras ir didžiausios dailininkus. Ypatinai apdainuojama pietinė Italija, kaip palaimintas, derlingas ir puikus kraštas.

Fašistiniai agentai teigia, kad Musolinis su išleistais dekretais, kiek kapitalistas privalo darbininkui mokėti, patenkines visus piliečius ir panaikines buvusius nesuipratimus. Tačiau yra visa eilė faktų, prirodoančių, kad daugelis Italijos valstiečių yra bearašėliai ir gyvena aplūziosiose bakūžėse kartu su vištomis ir ožkomis.

Pasibašėtiną Italijos kaimo paveikslą nupiešia Ignazio Silone savo "Fontamaroj". Autorius pasakoja apie savo kaimynus ir kaip jis augo Fontamara kaimo, o užaugęs turėjo išbėgti į Sveicariją.

Jo gimtiniam kaimo gyvena 10,000 valstiečių ir visi dirba Torlonia princu laukuose, kurių dideli plotai atiduoti didžiųjų ūkininkų, advokatų, daktarų ir kitų aukštųjų globon, o maži sklypeliai tūkstantiams valstiečių už princu laukų apdirbimą. Valstiečiai sukyla anksti rytą ir eina nuo trijų iki aštuonių mylių į pono laukus dirbti, iš kur sugrįžta tikrai vėlai vakare.

Pats Torlonia princas augina cukrinius runkelius, kuriuos paroduoda įvairiems Europos cukraus fabriksams. Kasmet princas užaugina po 40,000 tonų runkelių, po 15,000 tonų kviečių ir po 2,000 tonų įvairių daržovių. Tačiau šie valstiečiai, kurie užaugina tokias gerybes, cukraus skoną pažįsta tik švėsdami kalėdas. Taip pat retai kada pažįsta ir kviečių skonį, nes minta turkiškų kukurūzų duona.

Torlonia princui šie dideli plotai pateko nuo Neapolio karaliaus, kaip dovana už politinį ištikimumą. Šale to, princas turi laimę užsiminėti karininkų dalykų spekuliacija. Tad dabar princas laikosi privatine armija, kuri saugoja jo turtus nuo valstiečių. Fašistams paėmus valdžią pa-

žemės mokesčius. Ta proga policininkas užėjo ir pas Užumiskio kaimo gyventoją Jarienę, nes ir ji mokesčių dar nebuvo sumokėjusi.

Policininkas, įėjo į gryčią, prie krosnies pamatė ir užodė užraugtos degtinės kubiluką. Tuo metu į gryčią įėjo ir Jarienė, pradėjo atkalbinėti policininką, kad kubiluko nežūrėtu, ten esą įraugta alaus selykla. Policininkas vis delto nutarė pažiūrėti, kas tame kubiluke yra. Kai policininkas pasilenkė prie kubiluko, iš užpakalio kirviu jam į galvą smogė Selenkovas. Policininkas nuo smūgio susmuko ir, apsiplieskė kraujais, neteko sąmonės.

Kol policininkas atsigavo Selenkovas pro langą "brogą" išpylė lauk, sudaužė kubiluką ir sunaikino kitus degtinei gaminti įrankius.

Policininkas, atgavęs sąmonę, šiaip taip sugrįžo į Vėndziogala, kur buvo išauktas greitosios pagalbos automobilis ir policininkas nugabentas į Kauno ligoninę.

Dabar Selenkovas buvo nubautas keturiais metais sunkių darbų kalėjimo. Be to, iš Selenkovo nukentėjusiam ateista 120 litų už jo drabužių sudraskymą ir apskrities viršininkui 144 litus už sužaloto policininko gydymą.

ky žodį.
O kada viskas buvo jau "sutarvarkyta," vieną dieną atėjo ir Fontamarą dekretas, kad darbininkams nukertama 40 nuosimčių algų ir prie to dar jie privalo atiduoti 25 nuosimčius savo uždarbių bedarbių šelpimui. Nuo to laiko prasidėjo gadyne, kada Fontamara gyventojai pradėjo gyventi beveik be duonos, su išplyšusiais kišeniais, be stogų ir galvoti, kad atėjo antikristo gadyne.

Taip tai vienas iš daugelio Italijos sūnų svetimoj šalyj bebūdamas piešia savo gimtojo kaimo likimą.
Pagal M. Gould

Paruošė Planą Apsisaugojimui Nuo Oro Atakų

LONDONAS.—Tarptautinio Taikos Kongreso mokslinė komisija, susidedanti iš trijų žymių Anglijos profesorų, Bernal, Haldane, Marrack, ir žymių architektų, tyrinėtojų ir gydytojų, po ištisų metų neatlaidaus darbo, šiomis dienomis užbaigė planą, nurodantį ką Anglijos vyriausybė turi padaryti, jei nori apsaugoti civilius gyventojus nuo būsimo oro atakų.

Mokslininkai nurodo, kad norint apsaugoti miestų žmones nuo jų baisenybių, valdžia turi susirūpinti jaunų vaikų evakuacija ir pasiliekančioms miestėms pastatyti požemines prieglaudas. Pavyzdžiui, Londono mologoje žemėje 50 pėdų gylėje valdžia privalo pastatyti tunelius, kurie būtų puseptintos pėdos pločio, pusaštuntos pėdos aukščio, turėtų vandentiekį, apšvietimo ir oro apvalymo sistemas, apšilimo šilumai ir pirmajai pagalbai suteikti kambarius.

Plano braižiniai nurodo, kad tokių prieglaudų įsteigimas ne daugiausiai kainuotų. Pavyzdžiui, darbininkais apgyventam Londono kvartalui, vadinamam St. Pancras, apsaugoti slėptuvių įtaisymas kainuotų pusaštunto milijono dolerių. Na, o šiame kvartale gyvena 183,000 žmonių. Iš pastarųjų apie 40,000 jaunamėčių turėtų būti evakuota, o apie 140,000 žmonių pavojui atėjus turėtų slėptis. Reikiama kiekvienos galvos apsaugojimui valdžia turėtų išleisti po 55 dolerius. Tad sulyginus su karo reikalais išleidžiamomis išlaidomis nėra taip daug.

Komisija nurodo, kad jei per praeitą karą nuo iš oro numestų 270 tonų bombų Anglijoj žuvo 1,414 žmonių ir 3,416 sužeista. Ateinančiam karė šis aukų skaičius gausis laike trijų nedidelių atakų, jei valdžia nesims apsaugojimo žygių. Už tai mokslininkų komisija reikalauja, kad slėptuvės būtų pastatytos taip, kad kiekvienam žmogui į jas neektų toliau bėgti, kaip 200 metrų.

Dr. F. Rybak
M.D., C.M., L.M.C.C.
Gdytojas, Chirurgas ir Akušeris
Atlieku įvairias operacijas
Ofisai:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 223
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.

Pelissier's
COUNTRY CLUB BEER
Pelissier's Brewery Limited
Mulvey and Osborne Sts. WINNIPEG
Phone 96 361

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvius Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, paripūnų pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgiaus ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu kljentes ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Tel: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld's
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kaiba Lietuviškai
Valandos: 2-4 val. po piet. 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Sansi Apgynėjai

(PABAIGA)

Visą sąvaję aš praleidau tarpe 359-tos brigados karių. Ir kiekvieną dieną fronte ėjo mūšiai. Daugiausiai jie buvo nedideli, bet labai japonus varginanti susikirtimai, tarnaujantieji kaip puikios įžanginės lekcijos del naujų kiniškų partizanų iš šansai. Kiekvieną naktį kiniški partizanai darė užpuolimus. Japonai visuomet užimdavo apsigynimo padėtį. Tenais būnant ir matant, kaip dalykai stovė, tas viskas labai mažai supuolė su tuo malonių paveikslu—"likvidacija liekanų kiniškų dalių," kurias pašo radio stotis iš Tokio.

Jis nuvedė mane į kiemą, kur zenitinis kulkosvaidis buvo pastatytas ant papėdės ir 15 metų vaikas su dideliu stropumu jį valė.

—Siame mūšy mes praradom 20 savųjų,—dądėjo jaunas kapitonas.—Bet po šio atsitikimo japonai paliko kur kas atsargesni. Nakties laiku jie visuomet apsiostoją aptvirtintuose miesteliuose.

—Japonų bijotis nereikalinga,—pertikrina mane politinis organizatorius,—reikalinga tik žinoti, kaip juos mušti.

Van Can, 35 metų amžiaus brigados vadas, buvo jau 12 metų geležkelio darbininku ant linijos Hankau—Cansa. Penkiolikos metų būdamas jis patapo geležkelių profesinės sąjungos nariu ir laike revoliucijos 1926 metais jis gavo pirmą progą susipažinti su kariškų mokslu. Paskiau jis grįžo ant geležkelio prie savo seno darbo ir tenais vedė propagandą ir abelnai politinį darbą. 359-oj brigadoj jis buvo iš sykio politiniu instruktorium ir organizatorium.

Gyvenimas kalnyne kalnyje nuo vienodumo nekėnia. Rytmečiai mus prižadina trimtų balsai, šaukianti kareivius į užsiėmimus. Čionais, matomai, visuomet kas nors dainuoja. Kartais Liu Ce-čei—brigados štabo viršininkas, jaunas karininkas, su veidu ryškiu giedatoriaus ir su tokiu puikiu tarnybos lapu, kad bile kokioj kitoj pasaulio armijoj jis būtų papuostas įvairiais ženkleliais ir lentomis. Jis dainuoja: "Sukilik, jeigu nori būti vergu. Savo krauju ir kūnais pastatysim mes naują didžią sieną." Kartais pasigirsta garsai marširuojančios kariuomenės, tai vėl kur nors atskiras balsas vedžioja kokią tai valstietišką dainą. Vakaraus galima girdėti liūdnas melodijas kiniškų fleitų.

Aštuntoji armija išdirbo savotišką strategiją prieš puikiai ginkluotus japonus.

—Štai vienas pavyzdys,—pasakoja man brigados viršininkas.—Į šiaurę nuo čionais, vieno kalno atlaite, mes pastatėm ką tai panašų į tvirtumas. Žvalginiai japoniški orlaiviai tą pastebėjo ir bėgėję kelių dienų neatlaidžiai tą kalną bombardavo. Mes pastatėm medideles dalis netoli kalno ir padarėm vaizdą neva atsitraukiam. Japoniški lakūnai, neabejojant, pranešė saviesiems, kad "pasipriešinimas kinečių" sulaužytas. Tada priešas išsiuntė didelę dalį kavalerijos, kad "galutinai išvalyti". O ištikrųjų tuo metu mūsų jėgos užėmė pozicijas kalno šlaite daug artimesnėj distancijoj, negu kad japonai tikėdosi. Mes užpuolėm ant jų kavalerijos netikėtai, atakavom ją kulkosvaidžiais ir rankinėmis granatomis iš visai artimos distancijos ir padarėm japonam, pirmiau negu jie spėjo atsitraukti, labai didelius nuosolius.

—Stai šitas,—galvojau aš, tūmydamas eiles kareiviu, kurie su didžiausiu domingumu gaudė kiekvieną savo vado pasakytą žodį.—Kinijos neapsakomai skaitlingas rezervas—štie šansi valstiečiai ir amatninkai.

—Paskutinės žinios apie kiniškų partizanus, kurios pasiekė mus per buržuazinę žinių agentūrą, yra maždaug sekamo turinio:

Visoj Šiaurinėj Kinijos dalyj, kuri yra okupuota japoniškos armijos, pilnai egzistuoja kiniška valdžia, palaikoma partizanais. Vienoj tik šansi provincijoj partizanai operuoja 4,200 liaudies mokyklų, išleidžia 33 dienraščius su kelių šimtų tūkstančių tiražų į dieną, taipgi yra išleidžiami taip vadinami "Naujasios naujienų buletiniai," kurie kiekvieną dieną yra išsklyjuojami kaimuose, kryžkeliuose ir visuor, kur tik yra mažiausias žmonių judėjimas. Partizaniska kariuomenė stropiai prižiūri, kad laiku būtų pašėti įvairi ir taipgi laiku jie nuvalyti. Kad padėjus valstiečiams žemdirbiams, partizanai darbymečių laiku eina visi dirbti į laukus. Partizaniska raitija ateina į darbą su visais savo arkliais.

Japonai okupuotos Šiaurinėj Kinijos dalyje viespatauja tik siaurais ruožais pagal geležinkelius, prie kurių jie priversti laikyti moderniskai ginkluotos kariuomenės dalis.

kartais užmiršta nimiti atsargą, taip kad granatos nesprogsta. Kartais jie vartoja granatas, kurios sprogsta nuo susitrenkimo, ir kuomet papuola joms kristi ant minkštos divorzemio žemės, jos taip pat ne eksploduoja. Žinoma, partizanai su dideliu malonumu surenka tokius radinius.

Aštuntoj armijoj man visi pasakojo vieną ir tą patį, kad japoniški pėstininkai mūšy iš artimos distancijos labai silpnai netinkami. Jų šautuvų ugnis daug taiklingesnė ir veikmingesnė iš tolmos distancijos. Bet jeigu ant japonų užplūti staigiai, tai jie parodo labai mažai pasipriešinimą. Japoniska artilerija negali atnešti daug naudos, mūšiuose prieš priešą, kuris niekuomet nesuserienka į didelius būrius ir labai retai randasi tenais, kur japonai užtikrinti jį rasti.

Žinoma, del tokios taktikos būtina reikalingas vyriškumas, drąsumas ir geri kareiviai, o taipgi aukšta eilinių partizanų iniciatyva ir sugabumas partizaniskų vadų. Tas visas reikalingas kariškias ypatybes partizanai čionais turi.

Mes pervaziavom per tą teritoriją, kurią priešas skaito "sava" ... Čionai tarpe sienų, ant kurių dar tebestovoi švieži pėdakai kulų ir granatų, aš pamaciau nedvejojantius ženklus "civilizuotos misijos," kurią veda Japonija Šiaurinėj Kinijoj. Didens dalis kada tai buvusio puikaus kaimo paversta į griūvėsius.

Nėra visai reikalo klausinėti civilijų žmonių, ką jie mano apie japonus. Štai, jau jie susirinkę apie jus vidury gatvės—seneliai ir vaikai atidengia savo skudurus ir rodo baisiai sumuštus, mėlynus kūnus.

Venas apytenis valstietis man pasakojo apie tai, kaip japonai kankino 70 metų amžiaus senelį. Jam nukapoję pirštus, o paskiau pavartojo japonų mylimiausią metodą—nušutino verdančiu vandeniu pilvą ir tik po to šis senelis gavo tą "mielaisirdingąją" japoniską kulka. Kurie buvo likę sveiki, visi iki vieno prisidėjo prie partizanų. Niekur aš nemačiau tokios žiauros neapykantos prieš japonus, išreiškiančios su tokiu betarpišku gražiakalbingumu ir originališka aistra, kaip kad čionais. "Kad tik paliktų žemę,—kalba vienas valstietis.—O jau namai—tas nesvarbu." Jie kovos už savo žemę. Toj srityj negali būti jokios abejonės.

Po keliolikos dienų brigados vadas išvažiavo į inspekcinę parodą naujų savanorių. Mes nuvažiuavom irgi drauge su juom. Buvo ūkanota diena, kada mes davažiavom iki nedidelio miestuko, kuris buvo iš visų pusių apsuptas aukštais kalnais, ant pačio upės kranto. Iš tolo jis atrodė visai skurdus, bet vietinės dramos grupė surengė mums iškilmingą pasitikimą. Prie miesto vartų buvo laukė kariška orkestra...

Aikštėje buvo išrykiuota virš tūkstantųjų savanorių. Jie atrodė labai puikiai, visi uniformoje reguliariems kariuomenės, nors ir be šautuvų. Brigados vadas palipo ant tam tyčia paruoštos platformos ir pradėjo prakalbą.

—Stai šitas,—galvojau aš, tūmydamas eiles kareiviu, kurie su didžiausiu domingumu gaudė kiekvieną savo vado pasakytą žodį.—Kinijos neapsakomai skaitlingas rezervas—štie šansi valstiečiai ir amatninkai.

—Paskutinės žinios apie kiniškų partizanus, kurios pasiekė mus per buržuazinę žinių agentūrą, yra maždaug sekamo turinio:

Visoj Šiaurinėj Kinijos dalyj, kuri yra okupuota japoniškos armijos, pilnai egzistuoja kiniška valdžia, palaikoma partizanais. Vienoj tik šansi provincijoj partizanai operuoja 4,200 liaudies mokyklų, išleidžia 33 dienraščius su kelių šimtų tūkstančių tiražų į dieną, taipgi yra išleidžiami taip vadinami "Naujasios naujienų buletiniai," kurie kiekvieną dieną yra išsklyjuojami kaimuose, kryžkeliuose ir visuor, kur tik yra mažiausias žmonių judėjimas. Partizaniska kariuomenė stropiai prižiūri, kad laiku būtų pašėti įvairi ir taipgi laiku jie nuvalyti. Kad padėjus valstiečiams žemdirbiams, partizanai darbymečių laiku eina visi dirbti į laukus. Partizaniska raitija ateina į darbą su visais savo arkliais.

Tel: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligy Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Motery Susirinkimas

Winnipeg ir St. Boniface lietuvių moterų skyrius šaukia masinį susirinkimą, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 dieną, 2 val. po pietų 463 Magna Ave., Winnipeg.

Visas nares ir simpatikas kviečiame atsilankyti į šį susirinkimą, nes turėsime aptarti priekurios organizacijos mūsų skyriui teks priklausyti. Taip pat turėsime aptarti mokyklėles klausimą ir kitus reikalus.

Isidėmėkite dieną ir antrąją. Atminkite, kad artinantis žiemai susirinkimus turėsime sekmadieniais.

K. M. Buzun
Kuopos Pirmininkė

LLD 217 kp. Susirinkimas

Šiuo metu pranešu, kad LLD 217 kuopos susirinkimai vėl įvyks sekmadieniais nes atėjus rudens sezonui žmonės neturi kur važiuoti.

Ateinantis susirinkimas įvyks rugsėjo 25 dieną, 2 val. po pietų 215 Selkirk Ave., Winnipeg. Draugai ir draugės įsitęmkite dieną ir valandą.

Korespondentė

Montreal, Que.

Vakariene

Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopa ruošia šiame sezono pirmą vakariene, kuri atsisbus rugsėjo 18 dieną, sekmadienį. Pradžią 5 valandą po pietų. (Reikėjo pažymėti kur bus.—Red.)

Bus skanių valgių, gėrimų ir programos. Pasivisiame galėsime pasišokti. Kviečiame visus ir visas dalyvauti ir atsivesti savo draugus bei pažįstamus. Iki pasimatymo.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo mėn. 18 d., 2 valandą po pietų, lietuvių svetainėje, 6 Denison.

Kviečiame visus narius atsilankyti, nes turėsime progos išgirsti raportą iš Antrojo Kanados Lietuvių Kongreso.

J. Barčas
Kuopos Sekr.

Advokatas ir Notaras

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto 2, Ontario

Ofiso Telefonas: WA 5900

Rezidencijos: ME 1425 (Kalba ir vokiškai)

Naujas Punktas Kuopos Susirinkimo Dienotvarkėje

MONTREAL. — Paskutinio L.L.D. 47 kuopos susirinkimo dienotvarkėje buvo punktas "Iavinimasis." Su dideliu įdomumu laukiau to punkto. Ir tuoj, perskaicius pereito susirinkimo protokolo, susirinkimo vedėjas pakvietė ką tik įėjusį salėn drg. K. Kilikevičių užpildyti šį punktą.

Draugas kalbėjo tomoje: "organizacijos vaidmuo darbininkų gyvenime." — sulygindamas organizaciją su valstybe ir su diėsnėm bei platesnėm organizacijom bei grupėm, plačiai nušviesdamas kiekvieno kuopos pareigūno darbą ir sulygindamas jį su valstybės aparato darbu, kas labai palengvino darbininkams suprasti savo užduotį kuopos struktūroje.

Daugiau būnant tokių paskaitėlių, daugiau suprastų reikala dirbti kuopoj, o antra — labai pavairinama nusistovėjusi susirinkimo dienotvarkė.

Pasibaigus trumpom diskusijom, finansų sekretorius drg. A. Keršys perstatė už Liaudies Balso pikniko laimėtą kontesto dovaną, globą—visą pasaulio rutulį, padėkodamas pasidarbavusiems draugams, ypač — draugėms.

Taip pat priminė, kad "Jvaisai" sukursti ir ieškoti "švaisai" naujų skaitytojų. To pasekoj kuopa užsėdėjo gauti 15 skaitytojų ir kai kurie pavieniai draugai išsišaukė į draugiškas lenktynes. Laimingai tęsti užsiėbrėtą tikslą!

Po to, buvo renkama parengimų komisija, kuri buvo išrinkta. Čia nežinau kam dėkoti, ar drg. K. K. paskaitėlei ar "iš Marjionos D. dausų atskridusiai viršgamtaiškai jėgai!" Parengimų komisija buvo kiekvienam susirinkime renkama ir vis neišrenkama.

Montrealo Bendro Saryšio Dramos Grupei nutarus prisijungti prie 47 kuopos su visu savo turtu, kad galima būtų paskmingiau vykdyti gyveniman visus menininkų tarimus, jau matosi gyvenindimas.

Susirinkime išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis šitaip: pirmininku J. Petronis, sekretoriumi Matulaitis ir režisoriais E. Juraitienė su G. Račiu. Jiems kooperuojant su energingąja kuopos valdyba jau ruošiamas perstatymas.

Panaikinimas Bendro Saryšio ir prisijungimas prie kuopos, duos daugiau naudos menui ir sumažins bereikalingus darbus kai kuriems mūsų draugams. Kooperuojant su kitom meno grupėm bei sekcijom varys darbą kaip ankščiau.

Bi. Pi.

CITY BREAD Co. Ltd.

A Workmen's Bakery
High quality

Bread, Cakes & Pastry.

Baked by Union Workers.

312 Stella Ave. Ph. 52 913

WINNIPEG, MAN.

JAPONŲ DARBAI KINJOJ

Japonijos kareiviai šaudė sugautus kinus laike Šanghajaus užėmimo. Šį vaizdą ir daugelį kitų jūs galėsite matyti filmoj "Kova už Taiką," kuri bus rodoma Broadway teatre, ant Queen, netoli Bay. Bus rodoma visą savaitę, pradedant rugsėjo 19.

Padermių Atranka Pagal Darvino Teoriją

Darvino tvirtinimu, evoliucijos eiga remiasi ant tinkamiausių gyvūnų išsilaikymo. Vienos padermės gyvūnai atsiskiria nuo vienas kito.

Viena pelė gali greičiau bėgti už vidutinę, kita geriau girdi, o trečia turi aštresnius dantis. Šie skirtumai yra dalinai paveldėti iš jų pirmtakūnų. Tačiau nėra pasulyje vietos visoms pelėms tapti tinkamiausiomis ir išsilaikyti sąlygose, tad nuo to paeina ir specų laipsniškas keltimas.

Charakteris, kuris paprastas vienoje aplinkybėse, gali būti bledingas kitose. Pavyzdžiui, storas kailis arktiškoje srityse naudingas, o tropiškose srityse pavojingas.

Sparnai viduryje kontinento gyvenantiems vabzdžiams yra naudingi, o vandenynų salose pavojingi, nes ten sparnuočiai išpučiami į jūras, o besparniai išgyvena. Tai vienas iš kelių, kuriais einant speciai pasidalina į dvi ar daugiau naujų specų grupių.

Politiniai mokslininkai šią kovą už būvį teoriją priėmė "kaip po pirmąjį, negalutiną išreiškimą naujausiai atidengti faktų." Jie nurodė, kad "Darvino atradimai apie gyvūnų ir augmenis jo anglišką draugiją" pastatė neaprežiama kompeticijai. Ir, žinoma, nuo Darvino laikų daugelis teoretikų mėgino pateisinti žūtubūtinę kompeticiją ir nugaltė silpnesnius darvinizmo vardu.

Bet mokslininkai neužginčio gamtoje besitęsiančios kovos už būvį, nes jie manė, kad žmogus gali ir privalo geriau elgtis, negu gyvuliai. Kropotkinas rašė apie gamtinę kooperaciją—skirtingų padermių susilyginimą. Šis dalykas šiek tiek apsiereiskia, bet tik išimtinai.

Moksle dialektiniai metodai stumia teoriją į logišką išvadą ir parodo, kad nėra prieštaravimų.

Pavyzdžiui, mes žinome, kad taip vadinami chemikalinių elementų atomai yra ne visiškai padalomi. Tačiau to nebūtų buvę galima atidengti, jei chemistai nebūtų tikėję atomų buvimą ir su dideliu atidumu nebūtų tyrinėję jų savybių.

Daltono atomų teorija dar ir dabar yra chemijai pagrindu. Bet ji yra tokią gerą teoriją, kad ji paneigia save ir paruošia kelią artimiausiam absoliutės tiesos atskimui.

Tas pats yra ir su darvinizmu. Gyvūnai ir augmenys nevisai yra tokiais besirdžiais kovotojais, kaip turėtų būti, jei darvinizmas būtų visiškai tiesa. Tačiau tiesa, kad dalis to, kas išrodo nenaudinga puikybe, yra kovos dalimi.

Gėlės yra naudingais augalais, nes jos patraukia prie savės vabzdžius. Taip pat jos puikiai atrodo ir žmonėms, nes ir mes ant tam tikro pločio risamės su vabzdžiais estetikoje.

Padermių Kova

Yra prirodyta, kad kova už būvį sumuša pati save, jei ji nusistumia pertoli. Juo ilgiau padermė kariauja prieš kitą padermę, arba išlaukinė natūra, tuo darosi tinkamesnė. Bet kada kova apsiereiskia speco (padermės) viduje, to nėra. Arba jei gyvūnas patinas kovoja už patalę, tai daugiau pasekmė gėnis kovotojas turi daugiau vaikų. Tokiam atsitikime specuose gali išsivystyti ginklas ir instinktas, naudingas tikslai sąvies reikalams.

Dalinai nuo tokių kovų paeina ir gyvūnų dydžio progresas. Gyvūnai, kurių kilmės patinai yra daug didesni už patales, kaip tai dainini paukščiai, jūrų dramblių, daugelio stirnų padermių, gyvena visiškoj polygamijoj (daugpatystėj). O kurie gyvūnai gyvena monogamiškose (porinėse) šeimose, kaip tai dauguma paukščių, patinai ir patalės yra vienodo didumo. Na, o senoviškos liekanos rodo, kad nuolatinis didėjimas priveda prie išnykimo.

Dideli gyvuliai paprastai yra mažiau tinkami už mažuosius skridimui, rausimuisi ir žemę, perlindimui per tankią augmeniją, perėjimui klampynių ir kitokioms aplinkybėms.

Sovietų biologistas Gause studijavo stikliniame inde smulkių gyvių ir augmenų kovą už būvį. Surado išvadą, kad jei mes įdėsime dvi padermes į vieną indą, o iš to padermių viena bus ta, kuri es antrąją, edikų skaičius pasidaugins iki tamsumo, ir pradės nykti iš bado.

Gyvūnų skaičius svyruos perriodiniai, lyg dirbančiųjų žmonių skaičius prie kapitalistinės sistemos, o paskūl atėis staigus krizis ir abi padermės išnyks. Kad nuo to apsaugojus, būtina reikalinga skriaudžiamiesiems įtasyti prieglaudą, kad draskiniai negalėtų prie jų prieiti. Tai faktas, kad perdidelis veiklumas veda prie išnykimo.

Labai retai pasitaiko, kad žodėdžiai gyvuliai visiškai nugruažtų visą augmeniją. Bet kai kada pasitaiko, kad kirminai nugruažtina medžius ir patys žūsta iš bado.

Perdidelė Veikla Neapsimoka

Anglijos biologistas Eltonas viršų paminėtam principui pritaikė daugelį pavyzdžių. Jis pavyzdžiui paėmė Labradoro raudonuosius indijonus. Kada šie žmonės elnių medžiojimui naudojo primityviškus ginklus, buvo viskas gerai, bet kada gavo šautuvus, greitai išsadaė elnius ir stirnas. Po to jiems prisėjo baidauti, o ne, tai griebtis importuoto maisto ir apsigyventi kolonijose, kuriose pagavo europietiškas ligas.

Tuo pavyzdžiui Eltonas suteikia pažvalgą, kad nevisuomet

KARO AUKA

Jaunas kinukas, Japonijos agresijos paliktas sirata, kaip jis matomas prieškarinėj filmoj "Kova už Taiką," kuri bus rodoma visą savaitę pradedant rugsėjo 19 dieną, Broadway teatre, ant Queen ir Bay, Toronto.

padermei apsimoka visuko apsirūpinti. Įvairumas pagimdo perdidelį veiklumą, kuris gali tapti maisto sunaikinimo priežastimi, delko gali išnykti ir pati padermė.

Šis labai svarbus principas gal išaiškins apie visokeriopumą, gamtos gerą dalyką ir faktą, kad daugelį padermių negalima aiškinti pagal Darvino ortodoksine linija. Tačiau aš esu tikras, kad ant naujos linijos toliau Darvino teorija vystysis. Nemanau, kad darvinizmas bus paneigtas, jis bus tikslai transformuotas.

Profesorius Haldane

Skelbiam Vajų

MONTREAL.—Jaunimo choras pasekmingai atlikęs savo užduotį Mount Royal viešbutyje, nesipukuoja ir vėl kiekvieną ketvirtadienį renkasi pamokom į pointsančaličių svetainę.

Visi geram ūpe, pilni pasiryžimo, kad fašistiniams gaivalams nepavyko sutrukdyti Kanados Lietuvių Kongreso ir kartu mūsų pirmo pasirodymo scenoje.

Na ir parodė! Tai dėka jums, brangūs choristai, už jūsų rūpestingumą ir visų atsilankymą. Ar aš nerašiau: "kad jeigu norėsimė, tai ir turėsimė." O jūs ir neleidote man apsimelnuot. Lai ir toliau lydi mus toks vieningumas ir pasiryžimas.

Rugsėjo 6 d., choro valdyba turėjo posėdį, kuriame drg. J. Naujokaitis patiekė atsakymus—projektą į L. M. Sajungos klausimus apie choro istoriją. Bet ir dirbom t. y. diskutavom, barėmės, gryrėm ir peikėm ir dar neibaigėm. Mat mūsų choro buvo 5, o kas galva—tai ir protas. Dabar pirmininkas turės kitą rašyti ir perstatyti susirinkimui visų choristų.

Nutarė šaukti choro susirinkimą, daryti šokius, kad padidinti išdą ir pabelgėjęs bedarbiams—choristams ir jaunuliams, ir kartu pradėti vajų.

Draugės ir draugai lai būna šie žodžiai trymitu jums. Klekvis klausimai, kurių atsakymai reiki atkartotina peržiūrėti mandatus. Laikini atidedama mandatus komisijos raportas. Kviečiamas K.L.K.L.L.C. sekretorius J. Lesevičius išduoti organizaciją mūsų antifasistinio veikimo raportą už paskutiniu du metu. Jis išstoja raportuoti.

Tik pradėjus apie kongreso organizavimąsi ir pranešus kas kviešti, kas atsakė ir ką (perskaityti Adv. Bagočiaus ir Keleivio redaktorius Michelsono draugiškai laiška), kas nutylėjo užkvietimą ir kas net kenkė mūsų kongresui, buvo pirmininkui įteikta telegrama. Tai Adv. Bagočiaus sveikinimas mūsų kongresui. Perskaicius telegramą kilo audringi aplodismentai.

Sekretorius tęsia organizaciją raportą. Jis puikiai išdėsto visas mūsų antifasistinio veikimo sritis. Raporte kaip veidrody matai viso mūsų dviejų metų veikimo vaizdą. (Pats raportas tilps spaudoj). Baigus raportą, kuris buvo su didžiausiu entuziazmu priimtas, prasideda diskusijos. Ima balso eilė delegatų—čių ir svečių:

Kataloniečiai Minėjo 224

Metų Kovų Sukaktuves

BARCELONA. — Rugsėjo 11 dieną sukako 224 metai nuo to laiko, kada Ispanijos karalius Pilypas pentkasis užgrobė Kataloniją ir nuo to laiko ji nustojo savo nepriklausomybės.

Kataloniečiai niekad nepamiršo 1714 metų, rugsėjo 11 dienos. Jie kovoję už savo nepriklausomybę virš 200 metų ir atgavo autonomiją tikslai prieš porą metų.

Šias ilgų kovų sukaktuves kataloniečiai tinkamai paminėjo ne tik miestuose, bet ir fronte. Ebro fronte jas paminėjo kataloniečiai ir iš visos Ispanijos kampanijoj kovotojai narsiai kovodami prieš dideles fašistų atakas.

Kuomet Katalonijos generaliteto prezidentas Companys nurodė, kad kataloniečiai gina savo laisvę kartu ir respublika, tuomet pulkininkas Modesto Ebro fronte, prie Sierra Caballs griežtai gynėsi nuo fašistų. Čionai Frankas naudojo ir prarado daugybę pėstininkų. Apskaitiuojama, kad laike paskutinių aštuonių dienų šiam mažam sektoriuje Frankas naudojo apie 10 divizijų, iš kurių tūkstantai krito mūšyje. Labai daug nukentėjo fašistų Prima de Navarra brigada, susidedanti iš legionierių ir itališkų karininkų.

Bet ir liaudiečiai neapsiėjo be aukų. Pirmutinėmis mūsų dienomis turėjo užleisti fašistams keletą aukštumų. Tačiau nežūrint bausas artilerijos ir orlaivyno bombardavimo, liaudiečiai atlaikė visas fašistų atakas.

Šiam fronte pavojus dar nepaėjo. Yra žinių, kad fašistai čionai turi daug rezervų.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apradau ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Kaip Praėjo Antrasis Kanados Lietuvių Kongresas Rugs. 3-4

(PABAIGA)

Visi linksmi, patenkinti, bet kiekvieno širdyje dega kerštas prieš liaudies ir visos žmonijos neprietelių ir jo agentus.

Pagaliau ir baigta vakariene. Kongreso komiteto sekretorius praneša, kaip kuriuos tuojautinius reikalus. Publikla reikiama masinė padėką rūpestingoms šeiminkėms.

Taip prieina paskutinis antros kongreso sesijos dienotvarkės punktas, kelionė poilsui. Vietiniai delegatai—ės, kas draugą, kas draugę pasikviečia poilsui. Pagaliau salė tuštėja, tik šeiminkės dar "kovos" laukia su svečių vartotomis lektėmis, peliais, šakutėmis, stiklais ir kitais delegatų "darbo" įrankiais.

Trečia Sesija

Gražus saulėtas sekmadienio rytas. Dešimta valanda. Būriais ir pavieniai delegatai ir dešėtkai svečių renkasi į puošnųjį Mount Royal viešbutį, kur turi vykti trečioji ir paskutinė Antrojo Kanados Lietuvių Kongreso sesija.

Kelios minutės po dešimts valandų jau ir pilna kongreso salė. Kongreso sesijos pirmininkas J. Urbanavičius kviečia prie tvarkos ir prasideda sesija.

Pakviesta mandatų komisija raportuoja. Kyla kaip kurie klausimai, kurių atsakymai reiki atkartotina peržiūrėti mandatus. Laikini atidedama mandatus komisijos raportas. Kviečiamas K.L.K.L.L.C. sekretorius J. Lesevičius išduoti organizaciją mūsų antifasistinio veikimo raportą už paskutiniu du metu. Jis išstoja raportuoti.

Tik pradėjus apie kongreso organizavimąsi ir pranešus kas kviešti, kas atsakė ir ką (perskaityti Adv. Bagočiaus ir Keleivio redaktorius Michelsono draugiškai laiška), kas nutylėjo užkvietimą ir kas net kenkė mūsų kongresui, buvo pirmininkui įteikta telegrama. Tai Adv. Bagočiaus sveikinimas mūsų kongresui. Perskaicius telegramą kilo audringi aplodismentai.

Sekretorius tęsia organizaciją raportą. Jis puikiai išdėsto visas mūsų antifasistinio veikimo sritis. Raporte kaip veidrody matai viso mūsų dviejų metų veikimo vaizdą. (Pats raportas tilps spaudoj). Baigus raportą, kuris buvo su didžiausiu entuziazmu priimtas, prasideda diskusijos. Ima balso eilė delegatų—čių ir svečių:

Ylienė—Toronto. Ji nurodinėja, kad T.L.K.L.D.A. veikė ne vien Lietuvos liaudies gelbėjimo reikalais, bet gelbėjo Ispanijos kovojančią liaudžiai ir veikė prieš augantį fašizmą Kanadoje. Lietuvos nepriklausomybės gynimo reikalu kreipėsi į Kanados valdžią raginant užtarti Lietuvą. Komitetas veda kultūrinį darbą palaikydamas lietuvių kalbos mokyklėles vaikučiams. Jų komitetai remia virš 600 Toronto lietuvių.

Matulaitis—Montreal. Sekretorius raportą užgria. Aiškina reikalą turėti finansų vedimu antifasistinio darbo vietoj—Kanadoj.

V. Bunkus—Montreal. Dėkojė komitetui už vadovybę. Ragino daugiau darbuotis antifasistiniame veikime.

J. Vilkelis—Montreal. Nurodinėja reikalą suorganizuoti atskirą lokalinį komitetą į Montreale. Montreale veikimas raport neuztektinai atžymėtas.

V. Strazevičius—Toronto. Ragina diskusijų dalyvius imtis naudingesnes minties, kaip patarimus ir įtraukti kongreso rezoliucijose, bei tarimuose.

A. Janušis—Montreal. Nurodinėja reikalą išsiaiškinti antifasistinius klausimus taip, kad ne užgauti kitus, kuriuos priesa (fašistai) po menkiausio užgavimo rekrutuoja į savo eiles. Reikia gerai-aiškiai perstatyti svarbą Lietuvos demokratijos atsteigimo.

J. Yla—Toronto. Centralinis komitetas turi rūpintis ir vadovybe lietuvių kovoms prieš tautinį fašizmą. Reikia atkartotinai kviešti dar nedalyvaujan-

čius stoti į antifasistinį veikimą.

P. Suplevičius—Montreal. Priemetai, kad aukos neina ten, kur skirtos, neturi pamato. Užsibrėžta išleisti brošiura del stokos literatinių jėgų neišlaista, bet tas turės būti atlikta po šio kongreso.

P. Petronis—Montreal. Smerkia įsikrėčiamus, kas skaldo antifasistinį judėjimą.

K. K.—Montreal.—Svarbu kovoti prieš fašistinį veikimą lietuviuose. Maskuoti išdavikus ir skundikus mūsų antifasistinio judėjimo. Montrealiečiai lietuvių apie \$1,000 sukėlė del Ispanijos liaudies kovų prieš fašizmą. Turėsime pasiimti antifasistines brošiūras išleidimą.

K. Kerbelis — Montreal. Šv. Kazimiero-Jono pašalpinės draugijos nariai yra progreso ir laisvės mylėtojai. Jie nors neoficialiai, bet jau senai remia antifasistinį veikimą.

Z. Janauskas—Toronto. Nesipeikime mažai atlikę, nes neatliktas tiesiai. Pažvelkime ir į atliktus didelius darbus. Užgria brošiūros laidimą. Joje turėtų būti Ispanijoje žuvusių lietuvių biografijos.

A. Leimonas—Montreal. Siūlo pasiūlyti pasveikinimą Lietuvos liaudies užtarėjams ir kovotojams.

A. Balčiūnas—Montreal. Ragina, kad kongresas darytų spaudimą Lietuvos valdžiai, kad ji prisidėtų prie demokratišnių valstybių bloko.

J. Lesevičius. Daro išvadą diskusijų. Jis užgria delegatų ir svečių iškeltas naudingas mintis del mūsų antifasistinio veikimo.

Atliekami kaip kurie organizaciniai tarimai.

Čia pakviečiama mandatų komisija išduoti raportą. Raportuoja tarpmai, kad mūsų kongrese dalyvauja 72 delegatai atstovaudami 3,728 Kanados lietuvius ir vienas broliškas delegatas iš Suvienytų Valstijų, nuo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, kuris turi 8,000 narių.

Skelbiama Centralinio Komiteto rinkimai. Išrenkami: J. Lesevičius, M. M. Mašnickas, P. Matulaitis, K. Kerbelis, V. Bunkus, V. Šipelis ir K. Kilikevičius.

Rezoliucijų komisija skaito rezoliucijas. Jos priimtos vienbalsiai.

Pasiūlyta priimti protesto rezoliucija p. A. Smetonai. Jos paruošimas pavestas rezol. komisijai, o priėmimui patiekti palikta kongreso užbaigtuvių parengime.

Kongreso trečia ir paskutinė sesija baigta 3.30 val. po pietų. Vėl visi delegatai užkviečiami į bendrus pietus toj pat vietoj, kur buvo vakariene.

Delegatai, kas į "taxi" pakliuvs, kas gatvėkaris, kas kokiu kitu būdu ir vėl visi bendrai pietauja.

Apie stalus vikriai sukasi mūsų šeiminkės. Čia jų visas tuzinas. Prašau susipažinti. Štai jos: Garnelienė, tai ta, kuri daugiausia darbo ir pastangų įdėjo, kad delegatai galėtų bendrai vakarieniauti ir pietauti; M. Smetonienė—darbšti draugė — L.L.D. 47 kuopos pirmininko žmona; Skriptienė—dar senenai pasirodžius antifasistiniame veikime, darbšti draugė; P. Trečkienė—posančalietė, darbšti, linksmo būdo draugė; M. ir E. Zavičūtės—jaunuolės, energingos draugės; N. Matukienė—posančalietė, senai dalyvaujanti antifasistiniame judėjime, kanadietė; Likienė—posančalietė, energinga draugė; O. Virbilenė—daug metų darbuojanti draugė progresyves organizacijose; Jonušienė—veikli draugė, nors dar "auna mūsų organizacijose; Malinauskienė—viena iš energingiausių ir veikliausių draugių—L.L.D. 47 kuopoj; Mažilienė—darbšti šeiminkė ir gera artistė—villasalietė.

Ten pat vieną iš didžiausių vaidmenų maisto pristatyme atliko K. Milevičius, kuris su savo automobiliu daug patarnavo, palengvindamas šeiminkėms jų planus įvykdyti. Negalima praėiti nepaminėjus ir drg. Ch. Mickūną, kuris savo troku parūpino visus baldus reikalingus tokiai skaitlingai vakarienei ir pietums.

Kaip reikiant ar kaip pavesta "sutvarkė" šilts pietus, vienlėčiau, kiti pasistirošindami traukė į Antrojo Kanados Lietuvių Kongreso užbaigtuvių parengimą.

Reporteris

